

ה"ת 45487/12/17 - תמיר אלדר נגד משטרת ישראל/תחנת לב ת"א

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ה"ת 45487-12-17 אלדר נ' משטרת ישראל/תחנת לב ת"א

לפני כבוד השופטת דנה אמיר
המבקש:
נגד
תמיר אלדר ע"י ב"כ עו"ד אייל אבולפיה
המשיבה:
משטרת ישראל/תחנת לב ת"א

החלטה

1. בקשה לפסיקת הוצאות כנגד המשיבה, בעקבות תפיסת חפצים על ידה מידי המבקש לפי סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב] תשכ"ט - 1969 (להלן: "**הפסד פ**"), התנהלותה הנטענת של המשיבה ונציגיה בקשר לטיפול בבקשה להחזרת תפוסים, ובכלל זאת החזקתם על ידה לאחר חלוף תקופת התפיסה הקבועה בפסד"פ.

רקע ונימוקי הבקשה

2. על פי המפורט בבקשת המבקש מיום 21.12.2017, בחודש מאי 2017, בעקבות חיפוש בביתו של המבקש, נתפסו מידיו, בין היתר, טלפון נייד מסוג איפון 6 (להלן: "**הטלפון**") וכסף מזומן בסך 6,000 ₪ (להלן: "**הכספים**") (להלן ביחד: "**התפוסים**"). בבקשתו, ביקש המבקש כי אורה על השבת התפוסים משחלפו מעל ל- 180 יום מאז מועד התפיסה מבלי שהתבקשה הארכת התפיסה, ואף ציין כי המבקש לא נחקר אודות ממצאים מהטלפון שנתפס. ב"כ המבקש קבל בבקשתו על כך שלא קיבל מענה ענייני משפנה למשיבה (תחנת המשטרה הרלבנטית) בבקשה להשבת התפוסים, "טורטר" על ידה, והוסיף כי משהמשיבה היא זו אשר תפסה את התפוסים, הרי שמחובתה ליתן מענה בקשר אליהם גם אם התיק עצמו עבר ליחידת התביעות.

3. ביום 2.1.18 נערך דיון בבקשה. אותו דיון החל באיחור משלא התייצב נציג המשיבה. בהקשר זה יש לציין, כפי שצינתי בהחלטתי מאותו היום, כי אין בתיק אישור מסירה כדין למשיבה, של זימון לדיון שהתקיים. בסופו של יום ייצגה את המשיבה עו"ד סטי מיחידת תביעות תל אביב, אשר נכחה באולם במקרה ואשר ביקשה את דחיית מועד הדיון. ב"כ המבקש קבל על ההתנהלות וציין כי הקצין האחראי לחקירה, רפ"ק בלוקי, הורה לו לפנות ליחידת התביעות ביחס לבקשה להחזרת התפוסים והוא פעל בהתאם להנחיותיו, ואף העביר ליחידת תביעות תל אביב עותק מהבקשה וההחלטה שניתנה על ידי בשתי הזדמנויות שונות. בנוסף קבל כנגד נוסח ההודעה שקיבל מאת רפ"ק בלוקי מטעם

המשיבה, אותה כינה הודעה מאיימת ואף הפנה לתשובתו להודעה. בהחלטתי מאותו המועד מצאתי לדחות את מועד הדיון בהעדר אישור מסירה כדיון, והדיון נקבע ליום המחרת 3.1.18.

4. טרם קיומו של הדיון הנדחה, התקבלה הודעה לפיה המשיבה מסכימה להשבת התפוסים למבקש ועל כן מתייתר הצורך בדיון בבקשה. בהמשך לכך עתר ב"כ המבקש לפסיקת הוצאות לטובת המבקש נוכח התנהלות המשיבה. בבקשתו טען ב"כ המבקש כי התנהלות המשיבה מהווה פגיעה בלתי חוקית בזכות חוקתית, זכות הקניין, משלא השיבה המשיבה למבקש את התפוסים חרף פקיעת תוקף התפיסה בחלוף 180 יום. כמו כן טען לכשלים בהתנהלות המשיבה, בכך שלא השיבה את התפוס כשביקש זאת, התעלמה מבקשתו והפנתה אותו ליחידת התביעות. עוד הפנה לכך שהמשיבה לא פעלה בהתאם להחלטת בית המשפט ולא הגיבה לבקשה כפי שנקבע, ואף לא התייצבה לדיון (כשבסופו של יום יוצגה על ידי עו"ד סטי מיחידת התביעות המשטרית אשר נכחה באקראי באולם וביקשה את דחיית מועד הדיון). בהקשר זה הפנה לפעולותיו המלמדות כי החלטת בית המשפט בה נקבע הצורך במתן תגובת המשיבה וקיומו של דיון ביום 2.1.18 הייתה ידועה לנציג המשיבה. ביום 3.1.18 צרף נספחים לבקשתו לתמיכה בטענותיו בדבר פניותיו למשיבה (תחנת המשטרה) וליחידת התביעות.

5. ביום 1.2.18 פנה ב"כ המבקש בבקשה למתן החלטה בהעדר תגובה. תגובת המשיבה אשר הוגשה ביום 17.1.18 (על פי חותמת בית המשפט על גבי התגובה) הגיעה ללשכתי לאחר בירור שנערך רק ביום 1.2.18. בתגובה לבקשה טען נציג המשיבה והבהיר כי המשיבה לא קיבלה זימון לדיון אשר נקבע. עוד ציין כי מאחר ותיק החקירה היה אצל יחידת התביעות על ב"כ המבקש היה להתנהל מולם. באשר לבקשת ב"כ המבקש לחיוב בהוצאות השיב כי גם אם נפלה תקלה בהתנהלות המשיבה, הרי שהמדובר בטעות בתום לב. בהקשר זה הפנה לכך שעוד טרם הפנייה לבית המשפט בבקשה להחזרת תפוס הוסכם על השבת חפץ אחר אשר היה תפוס מידי המבקש, והתשובה ביחס לתפוסים מושא הבקשה התעכבה מאחר ותיק החקירה היה כאמור בבדיקת יחידת התביעות. עוד הפנה לכך שבסופו של יום לא נדרש קיומו של דיון ביום 3.1.18 והמשיבה הסכימה להשיב את התפוסים למבקש. בנוסף, קבל נציג המשיבה על פניותיו של ב"כ המבקש לטלפון הפרטי שלו וסגנון.

6. בתשובתו לתגובת המשיבה שב ב"כ המבקש וקבל על התנהלות המשיבה ורפ"ק בלוקי מטעמה. כך הפנה לנזקו של המבקש, אשר נאלץ לשכור ייצוג משפטי לשם השבת התפוסים הגם שפקע מועד תפיסתם, משהמשיבה לא פעלה על פי חוק והשיבה אותם לידי. דווקא העובדה כי השבת התפוסים בוצעה בסופו של יום ללא צורך בדיון מלמדת לטענת ב"כ המבקש על שימוש "בשיטת מצליח" על ידי המשיבה ואף מלמדת כי התפוסים הוחזקו ללא הצדקה. עוד טען כי לסוגיית תום הלב של המשיבה אין כל רלבנטיות בהקשר זה, ואף טען כי פעל בהתאם להנחיית רפ"ק בלוקי והפנה את הבקשה שהגיש והחלטת בית המשפט ליחידת התביעות. משכך לטענתו טענה בדבר העדר המצאה כדיון היא טענת שווא. בנוסף לטעמו יש לתת את הדעת לכך שהנזק למשיבה מפסיקת הוצאות יהיה שולי ואפסי, בעוד שהנזק למבקש מגיע כדי אלפי שקלים ואינו שולי כלל.

7. על פי הודעה שהתקבלה מאת ב"כ המבקש מיום 5.2.18 שני הצדדים הסכימו כי אתן החלטתי ללא צורך בקיומו של דיון. ב"כ המבקש ביקש כי אתחשב בכך שלאור התנגדות המשיבה לחיוב בהוצאות היה עליו להגיש תשובה נוספת מטעם המבקש.

דין והכרעה

8. בפתח הדברים יש לציין כי ב"כ המבקש מעלה מספר טענות המצדיקות לטעמו חיובה של המשיבה בהוצאות - אך אינו מפרט בבקשתו מהו מקור סמכותו של בית המשפט לפסוק הוצאות בראי טענותיו השונות ואף אם יקבע שחלקן או כולן מוצדקות.

9. באשר לבקשה לחיוב בהוצאות בשל המחדל הנוגע לאי התייצבות נציג המשיבה לדיון ביום 2.1.18 והצורך בדחיית קיומו של דיון מהותי בשל כך, יש לתת את הדעת לתקנה 21 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד - 1974 (להלן: "**התקנות**") ואופן פרשנותה על ידי בתי המשפט. על פי סעיף 21 (א) לתקנות "**נעתר בית המשפט לבקשת בעל דין לדחות את מועד המשפט או נדחה מועד המשפט בשל מעשה או מחדל של בעל דין, רשאי בית המשפט אם ראה הצדקה לכך, להטיל על בעל דין שבעטיו נגרמה הדחיה, הוצאות בפועל לטובת הצד שכנגד**". סעיף זה מקנה לבית המשפט סמכות ברורה להטיל הוצאות באם ראה הצדקה לכך מקום בו נדחה מועד המשפט בשל מעשה ומחדל של בעל דין. כידוע, פסיקת הוצאות בהליך פלילי היא חריגה ותעשה במקרים חריגים (ראו בשינויים המחויבים ע"ח 21510-10-09 **משטרת ישראל חדרה נ" ליבמן** (8.11.2009)). בהקשר זה יש לזכור ולשקול כי לא ניתן להימנע לחלוטין מתקלות ולא כל תקלה של המשיבה או מי מהצדדים מצדיקה הטלת הוצאות באופן אוטומטי. לצד זאת יש לזכור כי מתפקידו של בית המשפט להבטיח ניהול תקין של ההליך ובכלל זאת קיומה של התנהלות מכבדת והוגנת מצד המשיבה כלפי המבקש וכן את זכויותיו הקנייניות של המבקש בתפוסים.

10. בעת בחינת נסיבותיו הפרטניות של מקרה זה יש לתת את הדעת גם להתנהלות המשיבה עובר למועד הגשת הבקשה וקיומו של הדיון, לצד התנהלות המבקש ובא כוחו, על מנת לקבוע האם המדובר במקרה בו מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות השתתפות הוצאות על המשיבה בגין דחיית הדיון המהותי ביום 2.1.18. מעיון בפרוטוקול, בבקשות ובתגובות אשר הוגשו על ידי הצדדים עולה כי אין חולק שהתפוסים נתפסו מידי של המבקש בחודש מאי 2017, קרי, במועד הגשת הבקשה להחזרת התפוס כבר לא הייתה בידי המשיבה סמכות חוקית להחזיק בהם. עוד אין חולק כי כשפנה בבקשה כאמור, חלף טיפול בבקשה, הפנה נציג המשיבה, רפ"ק בלוקי, את המבקש ליחידת התביעות. יחד עם זאת, לא הוברר על ידי ב"כ המבקש מדוע לא פנה ליחידת התביעות, כפי שהונחה על ידי רפ"ק בלוקי, טרם הגשת הבקשה לבית המשפט, דבר אשר יכול היה ליתר את הצורך בהגשת הבקשה על ההוצאות הנלוות לכך (ראו בהקשר זה סעיף 5 להודעת "עדכון ובקשה לחיוב המשיבה בהוצאות הבקשה"). לאחר הגשת הבקשה לבית המשפט לא הוגשה תגובה מאת המשיבה ונציגה אף לא התייצב לדיון.

11. בהעדר התייצבות נציג המשיבה המכיר את התיק, נדחה הדיון כאמור מיום 2.1.18 ליום 3.1.18. עוד ביום 2.1.18, לאחר הדיון שהתקיים, הסכימה המשיבה להשיב את התפוסים למבקש והדיון אשר נקבע ליום 3.1.18 התייתר. אף אם אקבל את טענת ב"כ המבקש לפיה ידעה המשיבה אודות החלטתי בה נקבע מועד הדיון, והצורך במתן תגובה לבקשה, אינני מוצאת כי המדובר במחדל המצדיק פסיקת הוצאות, מבלי להקל ראש כלל בזכויותיו הקנייניות והנוספות של המבקש. זאת בנסיבות אשר פורטו ובכללן העדרה של פניה ליחידת התביעות טרם הגשת הבקשה, דחייתו של דיון אחד בלבד (כשקיומו של דיון נוסף התייתר) והסכמת המשיבה באותו יום ממש להשיב את התפוסים, ובראי הפסיקה והכלל לפיו פסיקת הוצאות תעשה רק במקרים חריגים. בהקשר זה ראו גם ה"ת 36022-11-17 **חימיץ נ" מדינת ישראל** (14.1.2018) שם ציינתי מפורשות כי לו היה נדחה באותו המקרה הדיון הראשון בעניינו של המבקש

בלבד, יתכן וניתן היה להתייחס לדברים כאל טעות אנוש ולהימנע מחיוב בהוצאות.

12. באשר ליתר טענות המבקש, ואף אם נבחן אותן עצמאית, ללא קשר לתקנה 21 לתקנות, לשם החלטה האם יש מקום לעשות שימוש במקרה זה בסמכותו הטבועה של בית המשפט, דין הבקשה לחיוב בהוצאות להידחות מאותם הטעמים אשר פורטו לעיל. כידוע, בית המשפט יעשה שימוש בסמכותו הטבועה רק מקום בו הימנעות משימוש בה מובילה לאי צדק ברור ובולט, זאת מאחר ובשימושה יש משום פגיעה בעקרונות הכללים המקובלים (ראו בג"ץ 2685/92 **ניר נ"י מדינת ישראל**, פ"ד מ"ז(2) 203). בנסיבות אשר פורטו לעיל, מבלי להתעלם מכך שתוקפה של התפיסה פקע בעת פניית ב"כ המבקש למשיבה, אינני מוצאת כי זהו המקרה בו נכון לעשות שימוש בסמכות הטבועה ושאי השימוש בה מוביל לאי צדק ברור בהתאם למבחנים המקובלים.

13. בשולי הדברים מספר הבהרות: אין בהחלטתי לדחות את הבקשה להוצאות כדי ללמד כי מקובלת עלי התנהלותה של המבקשת בקשר לבקשה זו, ובכלל זאת החזקת התפוסים מעבר לתקופה הקבועה בפסד"פ ללא שניתן צו להארכת התפיסה. ברור כי על נציגי המשיבה לבצע תפקידם במלוא תשומת הלב ולהקפיד על זכויותיהם של חשודים, ובכלל זאת זכויותיהם הקנייניות. בנוסף, וכהערת אגב אבהיר, כי מצופה מנציגי המשיבה אשר מטפל בתיק זה או אחר לסייע בבירורים נדרשים לחשודים בדמות המבקשים ובאי כוחם כשעולה צורך בכך, גם אם תיק החקירה עבר לעיון יחידת התביעות, בשים לב לכך שנתפסו מידי המבקש חפציו ובשים לב לזכויותיו הקנייניות בהם. אבהיר כי אין באמור כדי לחוות דעה או לקבוע ממצאים באשר לנטען ביחס להתנהלות הפרסונאלית של נציגי המשיבה רפ"ק בלוקי כלפי ב"כ המבקש או התנהלות ב"כ המבקש כלפי רפ"ק בלוקי. ככל שקיימות טרונות כאלה ואחרות בהקשר זה, הליך זה אינו האכסניה הנכונה לבירור.

ניתנה היום, כ"ח שבט תשע"ח, 13 פברואר 2018, בהעדר
הצדדים.